

УДК 351.745

Сподинський Олександр Олександрович –

доктор філософії у галузі права,
старший викладач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу
Львівського державного університету внутрішніх справ
79007, вул. Городоцька, 26, м. Львів, Україна

Oleksandr O. Spodynskyi –

PhD in Law,
Senior lecturer of the Department of Administrative Law and Administrative Proceedings,
Lviv State University of Internal Affairs
(26 Horodotska Street, Lviv, Ukraine)

Превентивна діяльність дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад

Стаття присвячена висвітленню одному з найактуальніших питань сьогодення, а саме превентивні поліцейській діяльності дільничного офіцера поліції та поліцейського офіцера громади. Говорячи про дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади та його діяльність, яка полягає у запобіганні злочинам і безпорядкам. Даний офіцер вимагає більш стратегічного підходу до роботи в громаді, оскільки громада та поліція мають ніби об'єднатися та створити партнерство, у якому обидва (члени громади та офіцер) мають спільну мету зробити громаду безпечнішою.

Хоча поліцейська діяльність, орієнтована на громаду, є партнерством між поліцією та членами громади, поліція звичайно ж відіграє важливішу роль, оскільки офіцер поліції є основою поліцейської діяльності, орієнтованої на громаду. Профілактична діяльність становить собою багаторівневу систему заходів, що проводяться державними, недержавними органами та установами, громадськими формуваннями та окремими громадянами з метою мінімізації дії або нейтралізації причин, що породжують правопорушення або сприяють їх вчиненню, а якщо розглядати профілактичну діяльність як особливий вид соціального управління, то остання має передбачати зниження рівня інтенсивності процесів детермінації правопорушень, нейтралізацію дії її причин та умов для обмеження правопорушень до соціально прийняттого рівня. Діяльність поліцейського офіцера громади, орієнтована на громаду, є як філософією, так і організаційною стратегією, яка дозволяє поліції та мешканцям громади тісно співпрацювати у нових способах вирішення проблем злочинності, страху перед злочинністю, фізичних і соціальних розладів і погіршення стану сусідів. Орієнтована на громаду поліцейська діяльність приносить користь не лише громаді а й поліції.

Ключові слова: територіальна громада, офіцер поліції, поліцейський офіцер громади, безпека, охорона громадського порядку.

O.O. Spodynskyi Preventive Activities of Police Officers and Community Police Officers

The article is devoted to the coverage of one of the most pressing issues today, namely preventive police activities of the precinct police officer and the community police officer. Speaking of precinct police officers and community policing officers and their work to prevent crime and disorder. This officer requires a more strategic approach to working in the community, as the community and the police must come together and form a partnership in which both (community members and the officer) share the goal of making the community safer. Although community-based policing is a partnership between the police and community members, the police naturally play a more important role because the police officer is at the heart of community-based policing. Preventive activity is a multi-level system of measures carried out by state, non-state bodies and institutions, public formations and individual citizens with the aim of minimizing the action or neutralizing the causes that give rise to violations of the law or contribute to their commission, and if to look at preventive activities as a special type of social management, then the latter should provide for a reduction in the level of intensity of the processes of determination

of offenses, neutralization of the effects of its causes and conditions for limiting offenses to a socially acceptable level.

Community-based community policing is both a philosophy and an organizational strategy that enables police and community residents to work closely together in new ways to address crime, fear of crime, physical and social disorder, and neighborhood deterioration. Community-oriented policing benefits not only the community but also the police.

The tasks of a police officer also include cooperation with state authorities and local self-government bodies, as well as, respectively, with the population and public formations formed in accordance with current legislation to protect public order. The purpose of a precinct police officer is to inform the public about the local police department, maintain or increase public trust and confidence in law enforcement, reduce fear of, listen to and address citizens; concerns, and implement community programs and work with community members to solve problems.

Keywords: *territorial community, police officer, community police officer, security, protection of public order.*

Постановка проблеми. Становлення Національної поліції загалом і служби дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади зокрема передбачає, з одного боку, вирішення проблем адаптації до нових умов їх організаційних структур, а з іншого - закріплення відповідних перетворень, нових завдань, функцій нормами чинного законодавства, в тому числі адміністративного. У зв'язку з цим виникає потреба в розробці питань організації здійснення превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції завдяки найбільшій наближеності до населення [1, с. 312].

Проте, незважаючи на вагомий науковий доробок, присвячений різним аспектам діяльності у правоохоронних органах, нині бракує комплексного наукового дослідження проблематики превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади.

Метою дослідження є вивчення проблематики превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади.

Визначена мета зумовила постановку й вирішення таких завдань: 1) визначити основні аспекти поліцейської діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад; 2) відповідне нормативно-правове забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальнотеоретичні та галузеві аспекти цієї проблематики розробляли такі вчені-правознавці, як В. Авер'янов, М. Ануфрієв, О. Бандурка, В. Барко, О. Безпалова, А. Берлач, Ю. Битяк, І. Голосніченко, В. Грохольський, О.

Джафарова, Є. Додін, В. Заросило, В. Зінич, Р. Калюжний, В. Колпаков, А. Комзюк, М. Корнієнко, О. Кузьменко, А. Куліш, Н. Матюхіна, Т. Мінка, О. Музичук, О. Негодченко, В. Олефір, О. Остапенко, І. Панов, В. Плішкін, Т. Проценко, М. Тищенко, М. Тучак, І. Шопіна, М. Якимчук, Х. Ярмакі, С. Шатрава та інші науковці.

Виклад основного матеріалу.

Традиційно правоохоронців викликають після того, як злочин уже стався. Правоохоронні органи покликані реагувати на екстрені виклики, які вимагають швидкого реагування, затримувати злочинців, проводити розслідування та контролювати їх.

Говорячи про дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади та його діяльність, яка полягає у запобіганні злочинам і безпорядкам. Даний офіцер вимагає більш стратегічного підходу до роботи в громаді, оскільки громада та поліція мають ніби об'єднатися та створити партнерство, у якому обидва (члени громади та офіцер) мають спільну мету зробити громаду безпечнішою [2, с. 529].

Хоча поліцейська діяльність, орієнтована на громаду, є партнерством між поліцією та членами громади, поліція звичайно ж відіграє важливішу роль, оскільки офіцер поліції є основою поліцейської діяльності, орієнтованої на громаду.

Мета дільничного офіцера поліції полягає в тому, щоб інформувати громадськість про місцевий відділ поліції, підтримувати або збільшувати довіру громадськості та довіру до правоохоронних органів, зменшувати страх перед, вислуховувати та розглядати проблеми

громадян, а також реалізовувати громадські програми та разом з членами громади вирішувати проблеми [2, с. 530].

Полицейський офіцер громади може відігравати активну роль, беручи на себе провідну роль у забезпеченні безпеки громади. Вважається, що якщо поліція виявляє інтерес до громади, вона сприятиме кращій реакції громади, оскільки громадяни дивитимуться на поліцію більше як на союзників, а не як на ворогів. [2, с. 530].

Сфера діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади знаходить своє законодавче регулювання в наступних нормативних актах:

- Конституція України;
- закони України;
- акти Президента України та Кабінету Міністрів України;
- Загальна декларація прав людини;
- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод;
- Положення про службу, відомчі нормативно-правові акти.

Повноваження і принципи, на котрих базується функціонування дільничних офіцерів поліції та поліцейського офіцера громади, передбачені Законом України від 28.07.2017 р. № 650 «Про Національну поліцію» і Наказом МВС України «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних

офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад» [3; 4].

Відповідно до статті 3 ЗУ «Про Національну поліцію», поліція України діє в межах Конституції України, також скеровує свою діяльність міжнародними договорами України, згода на обов'язковість котрих надано ВРУ, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами ВРУ, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами.

Наказ МВС України від 28 липня 2017 року № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад», передбачає перелік завдань поліцейського офіцера громади. Дана інструкція встановлює

права та обов'язки офіцера громади, завдання, а також напрями та особливості організації діяльності [4].

В вище згаданому наказі встановлено, що одним із завдань є діяльність, що ґрунтується на принципі взаємодії з населенням на засадах партнерства та ставить за мету співпрацю з громадянами, громадськими організаціями, установами, підприємствами різних форм власності.

Вітвіцька Н.В., Білик В.М. звертають увагу, що мета соціального контролю в роботі поліцейського полягає в тому, щоб офіцер та громада співпрацювали та працювали над збереженням, посиленням та відновленням соціального контролю над усією громадою. Вважається, що якщо члени спільноти мають прихильність або віддані тому, щоб зробити громаду кращим і безпечнішим місцем, людина з меншою ймовірністю скоїть злочин, ніж ті особи, яким бракує однієї чи кількох сфер [2, с. 530].

До завдань поліцейського офіцера також відноситься співпраця з органами державної влади і місцевого самоврядування, а також відповідно з населенням й утвореними згідно з чинним законодавством громадськими формуваннями з охорони громадського порядку. Одним з головних завдань, також являється виконання завдань, котрі спрямовуються на збереження прав та свобод людини, а також на збереження інтересів суспільства та держави загалом [4].

Ужиття заходів для взяття на облік осіб, відносно котрих здійснюється превентивна робота, а також підтримання в актуальному стані інформаційних підсистем ЄІС МВС є встановленим чинним законодавством завданням поліцейського офіцера громади.

Офіцер громади має співпрацювати з групами реагування патрульної поліції відносно застосування превентивних заходів, що до осіб, котрі являються схильні до вчинення правопорушень чи вже перебувають на превентивних обліках поліції [2, с. 530].

Завданням також є донесення інформації до чергової частини підрозділу поліції в тому випадку, якщо офіцер громади отримав від населення відомості про осіб, котрі мають наміри вчинити кримінальні правопорушення чи то вже їх учинили, а також злочинців котрі знаходяться в розшуку, осіб, котрі зникли безвісти.

Офіцер також здійснює організацію та контроль діяльності помічника поліцейського офіцера громади, шляхом планування роботи, наданні певних службових доручень і навчанні методиці та тактиці роботи на поліцейській дільниці. Також не менш вагомим завданням поліцейського офіцера є постійне підвищення та покращення власного професійного рівня методом навчання в системі службової підготовки та самопідготовки, адже тільки той офіцер, що постійно розвивається та самовдосконалюється, в результаті, може постійно тримати рівень висококваліфікованого спеціаліста [1, с. 313].

Досліджуючи дану тему, також варто приділити увагу і напрямкам діяльності поліцейського офіцера громади.

До основних напрямків відноситься:

– проведення профілактичної роботи, котра знаходить своє спрямування в запобіганні вчиненню кримінальних чи будь-яких інших правопорушень;

– дослідження та встановлення причин і умов, котрі призводять до вчинення кримінальних чи будь-яких інших правопорушень, ужиття в межах своїх прав та обов'язків певних заходів для їх усунення, чи то запобігання загалом;

– проведення певних професійних дій, що спрямовуються на знешкодження загрози життю та здоров'ю окремих людей, чи суспільству загалом, котрі виникли в результаті неправомірної поведінки;

– своєчасне реагування на заяви і повідомлення про будь-які правопорушення, чи то події, що суперечать нормам [7, с. 14–15];

– здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, прийняття рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечення їх виконання, в випадках котрі передбачені чинним законодавством України;

– транспортування затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального чи адміністративного правопорушення;

– здійснення всіх можливих та необхідних заходів для надання невідкладної, зокрема до медичної і медичної, допомоги особам, котрі постраждали внаслідок правопорушень, чи шляхом нещасного випадку, особам, котрі опинилися в певній ситуації, що несе загрозу

їхньому життю чи здоров'ю та також особам котрі зазнали страждань від торгівлі людьми;

– проведення всіх необхідних дій за для запобігання вчинення насильства в сім'ї та його подальшого припинення [7, с. 14–15];

– проведення контролюючих дій в сфері дотримання особами спеціальних правил і порядку зберігання та використання зброї, а також спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин й матеріалів, також інших предметів, матеріалів та речовин, на котрі поширюється дозвільна система;

– спільна діяльність в межах контрольованих прикордонних районів з дільничними інспекторами прикордонної служби. Дана діяльність спрямована на проведення превентивних заходів з протидії нелегальній міграції чи інших протиправних дій на державному кордоні України, отримання інформації про шляхи проникнення та накопичення контрабанди, та також мешканців населених пунктів, котрі розташовані біля кордону і які проводять незаконні операції з переправленням контрабандних товарів;

– проведення всіх необхідних заходів для подальшого забезпечення публічної безпеки і порядку під час примусового виконання судових рішень і рішень інших органів та також заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю державних виконавців, приватних виконавців та інших осіб, коті беруть участь в вчиненні виконавчих дій, здійснення приводу у виконавчому провадженні;

– взяття участі в межах повноважень, котрі встановлені законодавством, у здійсненні заходів, котрі спрямовані на соціальну адаптацію осіб, котрі звільнилися з місць позбавлення волі [7, с. 14–15].

Основне навантаження з організації та проведення загальної й індивідуальної превенції припадає на дільничних офіцерів поліції. Населення схвально оцінило широкомасштабні профілактичні заходи в регіонах із найскладнішою криміногенною обстановкою. Збільшилася кількість своєчасно відвернутих і припинених кримінальних та інших правопорушень [5, с. 194].

Парханов Г.Р. наголошує на важливій складовій частині діяльності дільничних офіцерів поліції щодо здійснення профілактичної

діяльності на певній ділянці з метою забезпечення публічного порядку та безпеки, виявлення причин та умов вчинення протиправних дій, а також усунення певних загроз законним правам та інтересам громадян на ділянці [1, с. 313].

У контексті зазначеного профілактична діяльність становить собою багаторівневу систему заходів, що проводяться державними, недержавними органами та установами, громадськими формуваннями та окремими громадянами з метою мінімізації дії або нейтралізації причин, що породжують правопорушення або сприяють їх вчиненню, а якщо розглядати профілактичну діяльність як особливий вид соціального управління, то остання має передбачати зниження рівня інтенсивності процесів детермінації правопорушень, нейтралізацію дії її причин та умов для обмеження правопорушень до соціально прийняттого рівня.

Як вірно зазначає у своєму дослідженні Н. О. Ребенок, покращено інформування населення про способи самозахисту від протиправних посягань. Попри це, у зв'язку з об'єктивними та суб'єктивними чинниками, вплив превентивних заходів, здійснюваних Національною поліцією України, на стан і рівень злочинності залишається недостатнім [6, с. 12].

Недостатньо налагоджено взаємодію з органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями у виконанні завдань з профілактики правопорушень. Повільно формується нормативно-правова база щодо попередження злочинів. Зазначені обставини сприяють зниженню ефективності превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції. На практиці це призвело до того, що з усього арсеналу форм і методів для протидії правопорушенням вони застосовують переважно тільки санкції, що не завжди забезпечує очікуваний позитивний ефект [6, с. 12].

Як приклад співпраці та з метою підвищення рівня публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини та протидії злочинності на території Львівської міської територіальної громади між Львівською міською радою та Головним управлінням Національної поліції у Львівській області укладено Меморандум про співпрацю та партнерство від 31.12.2021 року. І як наслідок з метою створення

сприятливих умов для організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад, керуючись Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Інструкцією з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28.07.2017 № 650, постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 252 “Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану”, виконавчий комітет вирішив затвердити Програму “Поліцейський офіцер громади” на 2022-2027 роки від 19.10.2022 року, рішення № 953 [8]. Поліцейський офіцер громади орієнтований на оперативне вирішення проблем щодо забезпечення належної безпеки саме своєї територіальної громади. Поліцейський офіцер громади залишається у штаті місцевого органу поліції, водночас він підзвітний громаді щодо забезпечення її безпеки та узгоджує свої завдання і дії з Львівською міською радою [8]. В основу реалізації Програми “Поліцейський офіцер громади” на 2022-2027 роки (надалі – Програма) покладено принцип об'єднання зусиль Львівської міської ради, правоохоронних органів, громадськості для забезпечення охорони громадського порядку та профілактики злочинності [8].

Головною метою Програми є реалізація укладеного Меморандуму, підвищення рівня публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності на території Львівської міської територіальної громади та сприяння Головному управлінню Національної поліції у Львівській області у виконанні завдань, визначених Інструкцією з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28.07.2017 № 650 [8].

Очікуваними результатами реалізації Програми є:

- підвищення рівня публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності на території Львівської міської територіальної громади, створення додаткових умов для профілактики правопорушень, налагодження ефективної комунікації органів

Національної поліції з населенням Львівської міської територіальної громади.

- розвиток співпраці і партнерства органів Національної поліції та Львівської міської ради.

- забезпечення матеріально-технічної підтримки діяльності поліцейських офіцерів громади, які здійснюють діяльність на території Львівської міської територіальної громади.

- покращання стану правопорядку у населених пунктах Львівської міської територіальної громади, створення додаткових умов для забезпечення особистої безпеки громадян і профілактики правопорушень.

- проведення спільних обстежень територій Львівської міської територіальної громади з працівниками департаменту міської агломерації у питаннях порушення правил благоустрою, правопорядку, незаконної забудови тощо [8].

З огляду на наведене стає зрозуміло, що превентивна діяльність дільничних офіцерів поліції спрямована на: забезпечення публічного порядку та безпеки на дільниці; ефективну реалізацію прав і свобод людини і громадянина; реалізацію правового інструментарію, що необхідний для досягнення поставлених цілей; недопущення протиправних дій особами, які схильні до вчинення правопорушень; створення відповідних стимулів до правомірної поведінки з боку всіх верств населення шляхом усунення причин та умов, що сприяють вчиненню правопорушень [1, с. 316].

Отже, метою превентивної діяльності дільничних офіцерів поліції є стимулювання всіх верств населення до правомірної поведінки, перешкоджання вступу їх в антигромадські

відносини, припинення таких відносин, недопущення провокацій протиправних дій, створення правових та організаційних засад недопущення вчинення правопорушень, розроблення превентивних механізмів, правил щодо усунення наслідків негативних проявів тощо [1, с. 316].

Як висновок: Підсумовуючи, діяльність поліцейського офіцера громади, орієнтовано на громаду, є як філософією, так і організаційною стратегією, яка дозволяє поліції та мешканцям громади тісно співпрацювати у нових способах вирішення проблем злочинності, страху перед злочинністю, фізичних і соціальних розладів і погіршення стану сусідів. Орієнтована на громаду поліцейська діяльність приносить користь не лише громаді а й поліції [2, с. 531].

Отже варто відмітити, діяльність поліцейського офіцера громади спрямована на забезпечення безпекового порядку серед суспільства певної встановленої територіальної громади. Офіцер бере активну участь в житті закріпленої за ним громади, особисто налагоджує контакти з усіма її мешканцями, проводить профілактичні роботи серед місцевих (проводить тематичні зустрічі, виступає в школах і т.д.), тісно співпрацює з місцевим населенням, сприяє вирішенню конфліктів, контролює дотримання правил та порядку використання та зберігання зброї серед фізичних та юридичних осіб. В загальному головним аспектом в діяльності поліцейського офіцера громади є забезпечення порядку і безпеки на території абсолютно всієї громади.

Список використаних джерел:

1. Парханов Г.Р. Превентивна діяльність дільничних офіцерів поліції: питання сьогодення. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. № 6. Том 4. 2017. С. 312-317.
2. Вітвіцька Н.В., Білик В.М. Функції, завдання та організація діяльності поліцейського офіцера громади. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 11/2023. С. 529-532.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
4. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади: наказ МВС України від 28.07.2017 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text>.
5. Щербина М.О. Адміністративно-правовий статус поліцейського офіцера громади: аналіз та удосконалення законодавства. *Юридична наука*. № 4(106)/2020. Том 1. С. 192-200.

6. Ребенок Н. О. Функционально-правові та психологічні засади індивідуально-превентивної діяльності дільничного офіцера поліції: дис. ... канд. юрид. наук: 19.00.06. Національна академія внутрішніх справ. Київ, 2018. 203 с.

7. Поліцейський офіцер громади. *Офіційний сайт Національної поліції України*. URL: <https://web.archive.org/web/20201017035512/>. URL: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html> (Дата звернення: 14.03.2024).

8. Про затвердження Програми “Поліцейський офіцер громади“ на 2022-2027 роки від 19.10.2022, рішення № 953. Львівська міська рада. URL: [https://www8.city-adm.lviv.ua/Pool/Info/doclmr_1.NSF/\(SearchForWeb\)/2A0D0BC51F01C140C22588E0005009E7?OpenDocument](https://www8.city-adm.lviv.ua/Pool/Info/doclmr_1.NSF/(SearchForWeb)/2A0D0BC51F01C140C22588E0005009E7?OpenDocument).

References:

1. Parkhanov H.R. Preventyivna diialnist dilnychnykh ofitseriv politsii: pytannia sohodennia. *Aktualni problemy vitchyznianoї yurysprudentsii*. № 6. Том 4. 2017. S. 312-317.

2. Vitvitska N.V., Bilyk V.M. Funktsii, zavdannia ta orhanizatsiia diialnosti politseiskoho ofitsera hromady. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. № 11/2023. S. 529-532.

3. Pro Natsionalnu politsiiu: Zakon Ukrainy vid 2 lypnia 2015 roku № 580-VIII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2015. № 40–41. St. 379.

4. Pro zatverdzhennia Instruksii z orhanizatsii diialnosti dilnychnykh ofitseriv politsii ta politseiskykh ofitseriv hromady: nakaz MVS Ukrainy vid 28.07.2017 № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17#Text>.

5. Shcherbyna M.O. Administratyvno-pravovyi status politseiskoho ofitsera hromady: analiz ta udoskonalennia zakonodavstva. *Yurydychna nauka*. № 4(106)/2020. Том 1. S. 192-200.

6. Rebenok N. O. Funktsionalno-pravovi ta psykhologichni zasady indyvidualno-preventyvnoi diialnosti dilnychnoho ofitsera politsii: dys. ... kand. yuryd. nauk: 19.00.06. Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav. Kyiv, 2018. 203 s.

7. Politseiskyi ofitser hromady. Ofitsiynyi sait Natsionalnoi politsii Ukrainy. URL: <https://web.archive.org/web/20201017035512/>. URL: <https://www.npu.gov.ua/ya-tut.html> (Data zvernennia: 14.03.2024).

8. Pro zatverdzhennia Prohramy “Politseiskyi ofitser hromady“ na 2022-2027 roky vid 19.10.2022, rishennia № 953. Lvivska miska rada. URL: [https://www8.city-adm.lviv.ua/Pool/Info/doclmr_1.NSF/\(SearchForWeb\)/2A0D0BC51F01C140C22588E0005009E7?OpenDocument](https://www8.city-adm.lviv.ua/Pool/Info/doclmr_1.NSF/(SearchForWeb)/2A0D0BC51F01C140C22588E0005009E7?OpenDocument).